

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เพลงและการสอนปกติ*

(ACHIEVEMENT IN THAI READING AND WRITING OF
PRATHOM SUKSA TWO STUDENTS BY USING SONG AND
CONVENTIONAL METHODS)

ดร. โยนุช คนฉลาด**

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างยิ่ง เพราะมนุษย์ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน เป็นเครื่องมือในการศึกษาเล่าเรียน เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดและสืบสานวัฒนธรรมจากชนรุ่นหนึ่งไปยังอีกชนรุ่นหนึ่ง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำรัสเนื่องในงานสัมมนาทางวิชาการเรื่องภาษาไทยกับการพัฒนาชาติ ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2530 พระองค์ทรงชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของภาษาไทย ดังความตอนหนึ่งว่า "...ภาษาไทยมีความสำคัญอย่างมากในการถ่ายทอดวัฒนธรรม และส่งเสริม

* รายงานผลการวิจัยซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยบูรพา

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ ผู้รู้ภาษาไทยดี การเรียนรู้วิชาอื่นก็จะเข้าใจดีไปด้วย หากอ่านเข้าใจและรู้เรื่องก็สามารถเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ รวมทั้งแสวงหาความรู้รอบตัวด้วย..." (ไทยรัฐ, 2530 : 9)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ให้ความสำคัญกับวิชาภาษาไทยเป็นอย่างยิ่ง ได้จัดให้มีการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยไว้ในกลุ่มทักษะอันเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ โดยเน้นการฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะทางภาษา 4 ประการ คือ ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ทักษะการพูด และทักษะการเขียน เมื่อผู้เรียนมีทักษะทางภาษา ก็จะได้นำไปเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารความคิด ความเข้าใจ แสวงหาความรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมแก่วัย (กรมวิชาการ, 2534 : 8-9)

การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการแสวงหาความรู้ เพราะการอ่านจะช่วยปรับและขยายประสบการณ์ของคน ช่วยให้เห็นพัฒนาตนเองทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม โดยนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาพัฒนาชีวิตของตนให้ดีขึ้น ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลินและผ่อนคลายอารมณ์ได้เป็นอย่างดี

จากการสัมมนาระดับชาติว่าด้วยการณรงค์เพื่อพัฒนาการอ่าน ซึ่งได้จัดเมื่อ 23-25 กันยายน 2538 ที่หอประชุมคุรุสภา ได้มีการอภิปรายถึงปัญหาการอ่านของเด็กในระดับประถมศึกษา พอสรุปได้ว่า เด็กอ่านหนังสือไม่ออก อ่านไม่คล่อง หรืออ่านออกแต่เก็บใจความไม่ได้ อ่านผิดวรรคตอน และไม่มีนิสัยรักการอ่าน ฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องจัดบทเรียนและวิธีสอนให้เหมาะสมกับเด็กในแต่ละวัย เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของเด็กและช่วยให้เด็กเรียนด้วยความสนุกสนาน ในด้านการสอนอ่านในโรงเรียนต่าง ๆ เท่าที่เป็นอยู่ ปรากฏว่าครูผู้สอนประสบปัญหาในการสอนอ่านมาก คือ ไม่ทราบว่าจะใช้วิธีสอนแบบใดจึงจะช่วยให้เด็กอ่านออกอย่างคล่องแคล่ว มีหลักในการสะกดต่าง ๆ ที่ถูกต้อง และมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูง

ส่วนการเขียนนั้น เป็นทักษะแสดงออกแทนคำพูด เป็นการบันทึกถ่ายทอดข้อมูลหรือความคิดต่าง ๆ ให้ตนเองและผู้อื่นได้รับรู้ ซึ่งต้องใช้ทักษะการเขียนเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมาย การเขียนมีความจำเป็นต่อชีวิตประจำวันมาก เช่น การทำสัญญาต่าง ๆ หากเขียนไม่ถูกต้อง เขียนผิดพลาด คลาดเคลื่อน หรือขาดตกบกพร่องไป ก็จะทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนไป ซึ่งบางครั้งอาจจะเกิดความเสียหายร้ายแรงได้ และในสภาพปัจจุบันมักจะพบว่านักเรียนประถมศึกษาเขียนคำไม่ถูกต้องขาดทักษะในการใช้ถ้อยคำสำหรับการแต่งประโยคหรือเขียนให้เป็นเรื่องราว

จะเห็นว่า การอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่มีความสัมพันธ์กันมาก จึงจำเป็นต้องสอนอ่านและเขียนควบคู่กันไป เพราะเมื่อนักเรียนสามารถอ่านคำได้แล้ว ก็จะ สามารถเขียนคำให้ถูกต้อง

ในการเรียนการสอนนั้น "ครูผู้สอน" ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้เกิด การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งเอาไว้ การเรียนการสอนภาษาไทยที่ดีนั้น ครูจะต้องจัด กิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะและประสบการณ์ทางภาษาให้ถูกต้อง เปิดโอกาสให้นักเรียน ร่วมในกิจกรรมการสอนย่อมจะทำให้เด็กเรียนมีความสนุกสนานการเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อวิชา ภาษาไทยตลอดจนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีต่อไป

วิธีการสอนโดยใช้เพลงนับเป็นวิธีสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็กวัยประถมศึกษา ที่ชอบแสดงออก ชอบเคลื่อนไหว และชอบเสียงเพลงอยู่แล้วโดยธรรมชาติ กิจกรรม การร้องเพลงนอกจากจะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียนทั้งด้านการฟัง การพูด การ อ่าน และการเขียนแล้ว ยังจะช่วยให้นักเรียนมีความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียน นักเรียนจะไม่เกิดความเบื่อหน่าย นักเรียนจะได้รับความรู้จากบทเรียนโดยไม่รู้ตัว เพราะ เป็นการเรียนปนเล่น (ภิญโญ บุญทอง, 2520 : 123) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัย ของวิจิตรา เจือจันทร์ (2532 : 45) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องผลของการใช้เพลงในการฝึกอ่าน ออกเสียงพยัญชนะ ร ล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ออกเสียงตัวพยัญชนะ ร ล ของนักเรียนทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ คำที่มีพยัญชนะ ร ล เป็น พยัญชนะต้น คำที่มีพยัญชนะ ร ล ในคำ 2 พยางค์ และคำที่มีพยัญชนะ ร ล เป็นตัวควบกล้ำ มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเกณฑ์การประเมินผลด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ ร ล อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ จงดี ทองใบ (2526 : 58) ยังได้ทดลองใช้บทเพลง ประกอบการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนใน กลุ่มทดลอง ซึ่งเรียนโดยใช้เพลงประกอบการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบ คุมที่ไม่ได้ใช้เพลงประกอบการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นการสอนโดย ใช้เพลงจึงเป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาทักษะการอ่าน และการเขียนของเด็กระดับ ประถมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยเป็นอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาภาษาไทยสำหรับครูประถมในระดับปริญญาตรี และเป็นอาจารย์นิเทศนิสิตฝึกสอนชั้นปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ไปติดตามนิเทศ ณ โรงเรียนวัด ราษฎร์ศรัทธา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรีและโรงเรียนวัดกลางดอน อำเภอเมือง จังหวัด ชลบุรีเป็นเวลาติดต่อกันถึง 8 ปีการศึกษา ได้รับทราบปัญหาการอ่านและการเขียนของ นักเรียนจากนิสิตฝึกสอน ครูประจำชั้นและผู้บริหารของโรงเรียน ซึ่งพบว่ามีนักเรียนเป็น

จำนวนมากถึงร้อยละ 40 ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ที่อ่านหนังสือไม่ออก สะกดคำไม่เป็น อ่านตะกุกตะกัก เขียนคำไม่ถูกต้อง มักจะวางรูปสระ พยัญชนะและตัวสะกด ไม่ถูกต้อง รวมทั้งไม่สนใจในการเรียนอีกด้วย จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาทักษะในการอ่าน และการเขียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เพลงกับการสอนปกติของโรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธา อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติ ให้เป็นผู้มีความสามารถทางการอ่านและการเขียนให้สูงขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เพลงกับการสอนปกติ

ความสำคัญของการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับครูในการปรับปรุงคุณภาพการสอนอ่านและเขียนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาไทยในชั้นอื่น ๆ ในการเลือกใช้วิธีการสอนเพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอนและการเขียน
3. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสเข้าศึกษาอบรมหรือประชุมสัมมนาเทคนิคและวิธีสอนภาษาไทย
4. เป็นแนวทางสำหรับศึกษานิเทศก์ในการแนะนำวิธีสอนภาษาไทยแก่ครู

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ the randomized control group pretest-posttest design ซึ่งมีลำดับขั้นตอนวิธีดำเนินการทดลองดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) จากโรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 50 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 25 คน กลุ่มควบคุม 25 คน โดยการจับสลากกลุ่มทดลองใช้วิธีสอนโดยใช้เพลง กลุ่มควบคุมใช้วิธีสอนปกติ

2. ตรวจสอบคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างด้วยการทดสอบก่อนเรียน (pretest) แล้วนำคะแนนของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมาเปรียบเทียบความแตกต่างด้วย t-test for two related samples ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างได้

3. การเลือกเนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองเป็นเนื้อหาในกลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า (ภาษาไทย) เล่มที่ 1 บทเรียนที่ 8 และ 9 เรื่อง เล่นแล้วเก็บด้วยและสะพานร่วมใจ ซึ่งเป็นหนังสือที่ปรับปรุงใหม่ตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) และใช้วิธีสอนแจกลูกตามคำแนะนำในการสอนแจกลูกจากคู่มือครูซึ่งใช้กับหนังสือแบบเรียนที่ปรับปรุงใหม่นี้

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แผนการสอนโดยใช้เพลงบทเรียนที่ 8 และ 9 เรื่อง เล่นแล้วเก็บด้วยและสะพานร่วมใจ ระดับประถมศึกษาปีที่ 2 (อ่าน-เขียน)

4.2 แผนการสอนปกติบทเรียนที่ 8 และ 9 เรื่อง เล่นแล้วเก็บด้วยและสะพานร่วมใจ ระดับประถมศึกษาปีที่ 2 (อ่าน-เขียน)

แผนการสอนทั้ง 2 แผนผ่านการตรวจสอบโดยการประชุมปรึกษาอาจารย์ที่สอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 2 ท่าน ผู้วิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาวัตถุประสงค์ ระยะเวลาและความถูกต้องของแผนการสอน ความสอดคล้องของเนื้อเรื่องและตนเองเพลงประกอบการสอน

4.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และการเขียนเนื้อหาจากบทเรียนที่ 8 และ 9 เรื่อง เล่นแล้วเก็บด้วย และสะพานร่วมใจผู้วิจัยได้สร้างเป็นข้อทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุง แล้วนำไปทดสอบกับนักเรียนที่มาของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเคยเรียนบทเรียนนี้มาแล้วจำนวน 20 คน เลือกข้อสอบที่มีความยากอยู่ระหว่าง .30 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .21-.73 ไว้ จำนวน 30 ข้อ เป็นข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน 15 ข้อ และข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนอีก 15 ข้อ ซึ่งมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89

5. การดำเนินการทดลอง

5.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองสอนตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นดังนี้ กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้เพลง ซึ่งสอนโดยนิสิตวิชาเอกการประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2535

กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามแผนการสอนปกติ ซึ่งสอนโดยนิสิตวิชาเอกการประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2535

นิสิตผู้สอนทั้ง 2 กลุ่มเป็นผู้กำลังเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษา ซึ่งสอนโดยผู้วิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ทดลอง 30 คาบ ๆ ละ 20 นาที ช่วงเวลา 8.30-9.30 น. ทั้งสองกลุ่มรวมเป็นเวลา 10 วัน

5.2 เมื่อสิ้นสุดการสอนตามกำหนด ทดสอบหลังการเรียนกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และการเขียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 บทเรียนที่ 8 และ 9 เรื่อง เล่นแล้วเก็บด้วยและสะพานร่วมใจจำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการทดสอบ 50 นาที

5.3 ตรวจสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และการเขียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.4 นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และการเขียนทั้งสองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และการเขียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test for two independent samples

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เพลงสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เพลงกับการสอนปกติ เรื่อง เล่นแล้วเก็บด้วยและสะพานร่วมใจ ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้เพลงมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จงดี ทองใบ

(2526 : 58) ซึ่งได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนโดยใช้บทเพลงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม ซึ่งเรียนโดยไม่ใช้บทเพลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และวิจิตรา เจือจันทร์ (2532 : 45) ได้ศึกษาผลของการใช้เพลงในการฝึกอ่านออกเสียงพยัญชนะ ร ล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านออกเสียงตัวพยัญชนะ ร ล ของนักเรียนทั้ง 3 ประเภท ได้แก่คำที่มีพยัญชนะ ร ล เป็นพยัญชนะต้น คำที่มีพยัญชนะ ร ล ในคำ 2 พยางค์และคำที่มีพยัญชนะ ร ล เป็นตัวควบกล้ำ มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเกณฑ์การประเมินผลด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ ร ล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังทดสอบกับผลการศึกษาวิจัยของ สมศักดิ์ ชานาญกิจ (2523 : 39) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการใช้บทเพลงประกอบการสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนที่เรียนวิชาภาษาไทย โดยมีบทเพลงประกอบการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียน โดยไม่ใช้บทเพลงประกอบการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จะเห็นได้ว่าการสอนโดยใช้เพลงนั้น ส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1. การสอนโดยใช้เพลงเป็นวิธีสอนที่เราอาจทำให้เด็กเรียนมีความสนใจในบทเรียน มีความสนุกสนานในการเรียน ดังที่ ตรีรงค์ เจริญกิจ (2522 : 28) กล่าวว่า นักเรียนมีความสนใจ ฟังพอใจ และสนับสนุนการใช้ดนตรีประกอบการสอน เพราะทำให้บรรยากาศในห้องเรียนไม่ตึงเครียด มีความรู้สึกเป็นกันเอง เรียนอย่างสบายใจ มีความสุขในการเรียนและเมื่อผู้เรียนมีสุขภาพจิตที่ดี ก็ย่อมจะส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีตามมาและนอกจากนี้ผลการวิจัยของ ศิริพรรัตน์ พิธานสมบัติ (2521 : 94) ซึ่งทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการสอนโดยใช้เพลง ช่วยทำให้เด็กเรียนไม่เบื่อหน่ายต่อบทเรียน ได้เปลี่ยนอริยาบทช่วยทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดี รวดเร็ว จดจำบทเรียนได้ดีขึ้น ตลอดจนมีส่วนช่วยให้นักเรียนคุ้นเคยและนิยมดนตรีมากขึ้น

2. การสอนโดยใช้เพลงสอดคล้องกับกฎแห่งการฝึกหัด (law of exercise) ของ ธอร์นไคค์ (Thorndike) (เอนกกุล กรีนสง. 2526 : 135) ซึ่งกล่าวว่า การฝึกฝนหรือการทำซ้ำ ๆ อยู่เสมอ จะทำให้สิ่งเร้าและการตอบสนองมีความสัมพันธ์กันอย่างมั่นคงขึ้นและการเรียนรู้ก็จะคงอยู่ต่อไปในทางตรงกันข้ามหากไม่ได้มีการทำซ้ำ หรือไม่ได้ฝึกฝนอยู่เป็นประจำ ก็จะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองคลายลงไปถึง

ทำให้เกิดการลืมได้ซึ่งวิธีการสอนโดยใช้เพลงนี้เด็กจะมีโอกาสฝึกกิจกรรมที่ซ้ำ ๆ ในทักษะ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน เช่น ฟังการอ่านของครู ฝึกอ่านแจกลูกและสะกดคำ ฝึกอธิบายเนื้อหาของเพลง ฝึกร้องเพลง ฝึกทำท่าทางประกอบเพลง ตลอดจนฝึกเขียนคำ และแต่งประโยคเป็นต้น ซึ่งการฝึกกระทำตามขั้นตอนซ้ำ ๆ เช่นนี้จะส่งผลทำให้เด็กเกิด ความเข้าใจในการอ่านและการเขียนที่ดีขึ้นทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนสูงขึ้น

กล่าวโดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่า การสอนโดยใช้เพลงนั้น นอกจากจะช่วยทำให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนสูงขึ้นแล้ว ยังช่วยสร้างบรรยากาศที่ เป็นกันเอง ทำให้เด็กกล้าแสดงออก ไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน ตลอดจนช่วยทำให้เด็กเกิด ความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อการ เรียนการสอน และการศึกษาครั้งต่อไปดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1.1 จากผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า การสอนโดยใช้เพลงมีผลทำให้ผล สัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนสูงขึ้น ดังนั้นครูผู้สอนภาษาไทยจึง ควรพิจารณาการนำเอาเทคนิควิธีการสอน รวมถึงกิจกรรมการเรียนการสอนไปใช้ในการ เรียนการสอน ซึ่งอาจจะเป็นการสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนก็ได้

1.2 ควรมีการจัดอบรมเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการสอนอ่านและการสอน เขียนด้วยวิธีการใช้เพลง ซึ่งมีลำดับขั้นตอนแตกต่างไปจากเดิม ซึ่งเป็นการสอนในลักษณะ ของการใช้เพลงประกอบการสอนเท่านั้น แต่การสอนโดยใช้เพลงเป็นวิธีสอนอีกรูปแบบหนึ่ง ที่มีลำดับขั้นตอนและเทคนิคการสอนตามที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าขึ้นมา ซึ่งเหมาะกับการสอน ให้เด็กอ่านออกเขียนได้ ควรจัดอบรมให้แก่ครูผู้สอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-2 ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ศึกษานิเทศก์ ครูวิชาการประจำกลุ่ม เป็นต้น

1.3 ผู้ที่จะนำวิธีการสอนโดยใช้เพลงไปใช้ในการเรียนการสอนควรศึกษา แนวการสอน กระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนขั้นตอนการสอนและเทคนิควิธีการต่างๆ อย่างละเอียด เพื่อจะได้ดำเนินการสอนได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอน

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัย

2.1 ควรศึกษาผลการสอนโดยใช้เพลงในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ชั้นปฐมวัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการสอนโดยใช้เพลงกับการสอนด้วยวิธีการอื่น ๆ เช่น การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา

2.3 ควรมีการศึกษาการสอนโดยใช้เพลงโดยพิจารณาตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ทักษะในการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ความซาบซึ้งในคุณค่าของคนตรี เป็นต้น

2.4 ควรวิจัยเปรียบเทียบการสอนอ่านแจกลูกและการเขียนสะกดคำด้วยพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ โดยตรงกับการสอนอ่านแจกลูกสะกดคำตามหนังสือแบบเรียนภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2

สรุปข้อเสนอแนะในการเรียนการสอนและการวิจัยในครั้งต่อไป

ควรจัดอบรมเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านกระบวนการเรียนการสอนขั้นตอนและเทคนิควิธีการสอนโดยใช้เพลงประกอบการสอน และในการสอนแจกลูกสะกดคำนั้น ครูต้องแยกให้ออกว่า กำลังสอนอะไร ถ้าสอนแจกลูกก็ให้คำถึงถึงว่า จะสอนให้ผู้เรียนอ่านได้คล่องแคล่ว ถ้าสอนสะกดคำก็เพื่อให้ผู้เรียนเขียนได้อย่างคล่องแคล่วไม่เขียนผิด และควรศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอนอื่น ๆ กับการสอนโดยใช้เพลง โดยพิจารณาตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและควรศึกษาเปรียบเทียบการสอนแจกลูก สะกดคำด้วยวิธีการสอนแจกลูกสะกดคำวิธีอื่น ๆ กับการสอนแจกลูก สะกดคำตามหนังสือแบบเรียนภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2

บรรณานุกรม

- จงดี ทองใย. การใช้เพลงประกอบการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2526.
- ไตรรงค์ เจริญกิจ. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างวิธีชี้แนะและไม่วิธีชี้แนะประกอบการสอน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522.
- "พระเทพฯ ทรงชี้ปัญหาการใช้ภาษาไทย" ไทยรัฐ. 13 พฤศจิกายน 2530. หน้า 9
- ภิญญา บุญทอง. คู่มือดำเนินการฝึกอบรมโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : วิเคเตอร์เพาเวอร์พอยท์, 2520.
- วิจิตรา เจือจันทร์. ผลของการใช้เพลงในการฝึกอ่านออกเสียง พยางค์ ร ล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- วิชาการ, กรม. คู่มือครูสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.
- ศิรินพรัตน์ พิธานสมบัติ. ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการใช้นิทเพลงประกอบการสอน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- สมศักดิ์ ชำนาญกิจ. การใช้บทเพลงประกอบการสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523.